УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
UNIVERSITY OF THE STATE FISCAL SERVICE OF UKRAINE

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ФІНАНСІВ В СУЧАСНИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ
ACTUAL PROBLEMS OF MANAGEMENT AND FINANCES IN MODERN GLOBALIZATION PROCESSES

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

15-16 березня 2018 р.
March 15-16, 2018

Ірпінь-Білосток
Irpin- Bialystok

МІЖНАРОДНА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ФІНАНСІВ В СУЧАСНИХ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСАХ
ACTUAL PROBLEMS OF MANAGEMENT AND FINANCES IN MODERN GLOBALIZATION PROCESSES

Збірник тез доповідей
Book of abstracts

15-16 березня 2018 р.
March 15-16, 2018

Ірпінь-Білосток
Irpin- Bialystok

УДК 338.24:336.131(06)
ББК 65.050я431
А43

Ухвалено до друку вченою радою
Навчально-наукового інституту фінансів, банківської справи
Університету державної фіскальної служби України
протокол № 7 від 20 лютого 2018 року

Актуальні проблеми менеджменту та фінансів в сучасних глобалізаційних процесах: збірник тез доповідей Міжнародної науково-практичної конференції (15-16 березня 2018 р.). – Ірпінь-Білосток, 2018. – 245 с.

У збірнику тез доповідей представлено матеріали учасників Міжнародної науково-практичної конференції «Актуальні проблеми менеджменту та фінансів в сучасних глобалізаційних процесах» з:

Bronisław Markiewicz State Higher School of Technology and Economics in Jarosław, Poland
Comenius University, Centre for continuing education, U3A, Bratislava, Slovakia
Anadolu University, Turkey
Faculty of Economics and Management, University of Bialystok, Poland
Bialystok University of Technology, Bialystok, Poland
University of Genoa, Italy
Академія STING, Чехія
Європейська Асоціація Університетів третього віку EFOS, Словаччина
Вінницький кооперативний інститут
Асоціації університетів третього віку «Клепсидра», м. Київ, Україна
Всеукраїнська Асоціація консультантів з управління (CMC-Ukraine), м. Київ, Україна
Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку»
Національна академія наук України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Національний університет біоресурсів та природокористування України
Львівський національний університет імені Івана Франка
Мукачівський державний університет
Кременчуцький національний університет імені Михайла Остроградського
Волинський інститут економіки та менеджменту
Тернопільський національний економічний університет
Ірпінський державний коледж економіки і права

У збірнику тез доповідей висвітлюються результати наукових досліджень з актуальних проблем менеджменту та фінансів в сучасних глобалізаційних процесах.

Тематика конференції охоплює актуальні проблеми: вітчизняного та міжнародного менеджменту; модернізації фінансової системи України в умовах глобальної нестабільності; фінансового менеджменту; розвитку проектного менеджменту в Україні; перспектив розвитку університетів «третього віку» в Україні в контексті реформи децентралізації та місцевого розвитку; інформаційних систем моніторингу та моделювання процесів управління.

Видання розраховане на науковців, викладачів, представників органів державного управління та органів місцевого самоврядування, здобувачів вищої освіти, аспірантів, слухачів університетів «третього віку», працівників державного сектору економіки та суб'єктів підприємницької діяльності.

ISBN 978-83-950152-1-2

© Видавництво Університету
ДФС України, 2018
© Faculty of Economics and Management,
University of Bialystok, Poland

ЗМІСТ
CONTENTS

СЕКЦІЯ 1. РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВІТЧИЗНЯНОГО ТА МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ
SECTION 1. REALITIES AND PERSPECTIVES OF DOMESTIC AND INTERNATIONAL MANAGEMENT

Гусятинський М.В.
СТРАТЕГІЯ УПРАВЛІННЯ СТАЛИМ РОЗВИТКОМ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ..... 11

Грушева А.А.
ПАРАДИГМАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО ЕФЕКТИВНИХ УПРАВЛІНСЬКИХ ПРОЦЕСІВ..... 12

Євтушенко Г.І., Куценко В.І.
ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТА РІВНОВАГИ ПІДГОТОВКИ МЕНЕДЖЕРІВ..... 15

Яцура В.В., Горбова О.А.
РЕЗЕРВИ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА..... 19

Пілевич О.А.
МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КУЛЬТУРИ МОЛОДШИХ СПЕЦІАЛІСТІВ З ФІНАНСІВ І КРЕДИТУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ..... 21

ЄвтушенкоГ.І., Ковальчук В.В.
ДОЦІЛЬНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ПОШУКУ ТА ВІДБОРІ ПЕРСОНАЛУ..... 23

Канцур І.Г., Бубнівська Д.І., Гоч І.В.
ОСОБЛИВОСТІ СТАТІ ТА ЇЇ ВПЛИВ НА УСПІШНУ ДІЯЛЬНІСТЬ МЕНЕДЖЕРА..... 26

Несененко М.С., Шевченко О.О.
ЗНЕВАГА ОСВІТОЮ, ЯК ОДНА З ПРОБЛЕМ МЕНЕДЖМЕНТУ..... 29

Попович Л.О.
УПРАВЛІННЯ ФІНАНСУВАННЯМ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ В УКРАЇНІ..... 30

Федорова І.О., Селіванова К.В.
УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ В ОРГАНІЗАЦІЇ..... 35

Бережна А.В.
ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ (СІНГАПУР, НІМЕЧЧИНА ТА УКРАЇНА)..... 38

Grabar A., Feshchenko A.
MANAGEMENT OF THE PROCESS OF DOCUMENTING A NOTARY IN UKRAINE…….. 43
Гура І.В.
СУЧАСНІ МЕТОДИ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ В ОРГАНІЗАЦІЇ…… 45
Каширіна Л.Ю.
МОТИВАЦІЯ ЯК ЗАСІБ ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ ПЕРСОНАЛУ ПІДПРИЄМСТВ…….. 48
Костенко А.А.
ЕФЕКТИВНЕ УПРАВЛІННЯ КОМУНІКАЦІЯМИ НА ПІДПРИЄМСТВІ ЯК СКЛАДОВА ЙОГО УСПІШНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ…… 51
Косюч Р.О.
ГРЕЙДИНГОВА СИСТЕМА ЯК ЗАСІБ МОТИВАЦІЇ ПЕРСОНАЛУ…….. 53
Остроухова Я.Є., Кулик І.І.
РОЗВИТОК СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ…… 57
Лавренко Д.В.
СУТНІСТЬ АНТИКРИЗОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ…… 59
Литвиненко С.А., Лозицький М.В.
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВІТЧИЗНЯНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ…… 61
Лубенець І.С., Погрібна К.В
ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ МЕНЕДЖЕРА…… 63
Михайленко В.В.
ІМІДЖ ДІЛОВОЇ ЛЮДИНИ ТА ЧИННИКИ, ЩО ВПЛИВАЮТЬ НА ЙОГО ФОРМУВАННЯ…… 65
Мірошниченко А.В.
РОЗВИТОК МЕНЕДЖЕРСЬКОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ФОРМУВАННЯ ЯКОСТЕЙ ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖЕРА…… 67
Міщенко Р.О.
ДЕЯКІ АСПЕКТИ УПРАВЛІННЯ РОБОЧИМ ЧАСОМ ПРАЦІВНИКІВ НА ПІДПРИЄМСТВІ…… 71
Навальна В.О.
УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ДОКУМЕНТУВАННЯ МИТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ…… 73
Нанин В.Б.
УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ЯК НЕВІД'ЄМНА СКЛАДОВА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ОРГАНІЗАЦІЇ…….. 75
Пінчук А.В.
МОДЕЛЬ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖЕРА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА…….. 77

Поштар М.М., Пронькіна І.В.
МОТИВАЦІЯ І СТИМУЛЮВАННЯ ТРУДОВОЇ АКТИВНОСТІ ПЕРСОНАЛУ…… 80
Присакар А.В.
ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ РОБОТИ ПЕРСОНАЛУ МЕТОДОМ ПОВЕДІНКОВО ЗАКРІПЛЕНИХ РЕЙТИНГОВИХ ШКАЛ (BARS)…… 82
Солодухіна Д.І., Саламаха Ю.В.
ФІНАНСОВЕ ПЛАНУВАННЯ ЯК ФУНКЦІЯ МЕНЕДЖМЕНТУ ПІДПРИЄМСТВА…… 85
Сівакова Є.А.
РОЛЬ КОМУНІКАЦІЇ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ…… 87
Степушенко Н.С.
ПРАВОВИЙ АСПЕКТ ДОКУМЕНТУВАННЯ У ЮРИДИЧНІЙ ПРАКТИЦІ…… 89
Федорчук І.О.
КОНФЛІКТИ НА ПІДПРИЄМСТВІ: ПРОБЛЕМИ ТА ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ…… 92
Цоколенко І.Б., Лубенець І.С.
РЕАЛІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ…… 95
Ярощук Т.Ю.
ОСОБЛИВОСТІ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗКВІТУ МІЖНАРОДНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ТЕРЕНАХ УКРАЇНИ…… 97

СЕКЦІЯ 2. МОДЕРНІЗАЦІЯ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ НЕСТАБІЛЬНОСТІ
SECTION 2. MODERNIZATION OF THE FINANCIAL SYSTEM OF UKRAINE IN THE CONDITIONS OF GLOBAL INSTABILITY

Житар М.О.
КОМПОНЕНТИ ФІНАНСОВОЇ АРХІТЕКТУРИ КОРПОРАЦІЇ…… 100
Канцур І.Г.
МОДЕРНІЗАЦІЯ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ…… 102
Ліснічук О.А.
САНАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ У СИСТЕМІ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВ …… 105

Харко В.Ю., Кравчук Р.Р.
НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ КРЕДИТНОГО ПОРТФЕЛЯ БАНКУ…… 108
Татьяніна С.М. Литовченко М.О.
ДЕЯКІ ПІДХОДИ ДО ВИЗНАЧЕННЯ РИЗИКУ ЛІКВІДНОСТІ…… 111
Татьяніна С.М., Мацелик Ю.І.
РИЗИК ЯК АТРИБУТ БАНКІВСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ…….. 114
Бєлін В.С., Яценко О.В.
ВПРОВАДЖЕНЯ БЛОК ЧЕЙН ЯК ЕЛЕМЕНТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ СИСТЕМИ…….. 117
Воляник В.М.
РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ…….. 119
Кошак Я.Е.
ВІДНОВЛЕННЯ ДОВІРИ КЛІЄНТІВ ДО ВІТЧИЗНЯНИХ БАНКІВ ЯК ФАКТОР ВПЛИВУ НА БАНКІВСЬКУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ…… 122
Мерва А.О.
АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ МІНІМІЗАЦІЇ ВАЛЮТНИХ РИЗИКІВ…….. 125
Оліфер Л.М.
УПРАВЛІННЯ РИЗИКОМ ЛІКВІДНОСТІ…… 127
Хлівняк І. В.
УПРАВЛІННЯ ВІДСОТКОВИМ РИЗИКОМ БАНКУ…… 129

СЕКЦІЯ 3. ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ: СТАН, ПРОБЛЕМИ, ПЕРСПЕКТИВИ
SECTION 3. FINANCIAL MANAGEMENT: STATE, PROBLEMS, PERSPECTIVES

Бедринець М. Д.
УДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ…… 132
Мельник О.В.
ДО ПИТАННЯ ТРАКТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА…….. 134
Побоча К. П., Федорова І. О.
ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАЛУЧЕННЯ ПОЗИКОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ…….. 136
Задорожня А.П., Мариничева К.В.
ОСОБИСТИЙ ФІНАНСОВИЙ ПЛАН ЯК СПОСІБ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ДОМОГОСПОДАРСТВ …… 138

Будинкевич Л.А., Терещук Н.С.
ЕФЕКТИВНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ПРИБУТКОМ БАНКУ…….. 141
Волкова Ю.М., Табаченко Я.Ю.
ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ МАЛОГО БІЗНЕСУ…. 144
Грязєва Т. В.
ВЛАСНИЙ КАПІТАЛ ПІДПРИЄМСТВА: ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ…… 146
Дзіньовська Д. Ю.
СУЧАСНИЙ СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ…… 148
Ковалюк А.В.
РОЛЬ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УПРАВЛІННІ ПІДПРИЄМСТВОМ…… 150
Мамалига А.В.
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ БАНКУ…….. 152
Макітова Д.А.
СУТНІСТЬ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПРОЕКТІВ ПІДПРИЄМСТВА….. 153
Мельник В.М.
ОСОБЛИВОСТІ ФІНАНСОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ НА ПІДПРИЄМСТВІ.. 155
Неборачко М.Е.
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ…… 157

СЕКЦІЯ 4. РОЗВИТОК ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ SECTION 4. DEVELOPMENT OF PROJECT MANAGEMENT IN UKRAINE

Олешко А.А.
ДЕРЖАВНЕ ФІНАНСУВАННЯ ПРОЕКТІВ ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД…….. 159
Лобунець Т. В.
ПОБУДОВА ЕФЕКТИВНОЇ ПРОЕКТНОЇ КОМАНДИ НА ОСНОВІ ПІРАМІДИ ДІЛТСА…….. 161
Ружинська Н. О.
ПРОЕКТНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В УКРАЇНІ: СТАНОВЛЕННЯ, РОЗВИТОК, ПРОБЛЕМИ…….. 164
Анфілов Д.Ю.
ФАНДРАЙЗИНГ ЯК СУЧАСНА СТРАТЕГІЯ ФІНАНСУВАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПРОГРАМ І ПРОЕКТІВ…….. 166

Гетьман Н.А., Деряга О.В.
ОСОБЛИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ОСВІТНІЙ ТА НАУКОВІЙ ДІЯЛЬНОСТІ…… 168
Дзіньовська Д. Ю., Лавренко Д. В.
УДОСКОНАЛЕННЯ ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ…….. 171
Мельник В.М., Вередін Д.Р.
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ…… 173
Олісейчик А.Ю., Москалюк Д.О.
ЗНАЧЕННЯ ТА РОЗВИТОК ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В УКРАЇНІ…… 175
Табахарник О.Я.
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ КОМАНДИ ПРОЕКТУ…… 176
Хлівняк І.В.
ГЕНЕЗИС ПРОЕКТНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ…….. 178

СЕКЦІЯ 5. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТІВ «ТРЕТЬОГО ВІКУ» В УКРАЇНІ
SECTION 5. PERSPECTIVES OF THE DEVELOPMENT OF THE UNIVERSITIES OF THE THIRD AGE IN UKRAINE

Rejman Krzysztof
SOCIAL ECONOMY AS A CHANCE FOR BETTER FUNCTIONING OF ELDERLY PEOPLE IN SOCIETY…….. 181
Hrapková Nadežda
STUDENTS OF THE THIRD AGE AROUND THE WORLD…… 183
Горбовий А.Ю.
СТРАТЕГІЧНІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТІВ ТРЕТЬОГО ВІКУ В УМОВАХ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ…….. 188
Дейч М.Е.
СУЧАСНІ ВИМОГИ СУСПІЛЬСТВА ЩОДО ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ…… 191
Кірнос І. О.
НАВЧАННЯ ПРОТЯГОМ ЖИТТЯ: СУЧАСНІ ТРЕНДИ…….. 193
Новицька Т.А.
СОЦІАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ В УНІВЕРСИТЕТАХ ТРЕТЬОГО ВІКУ….. 196
Ozgür Oguz
REALITIES AND PERSPECTIVES OF UKRAINIAN AND INTERNATIONAL MANAGEMENT. RIGHTS AND RESPONSIBLES OF MEDIATOR……..... 198

Піддубна Л.П.
АДАПТАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ УНІВЕРСИТЕТІВ ТРЕТЬОГО ВІКУ ДО УКРАЇНСЬКИХ РЕАЛІЙ…… 198
Prystrom Joanna, Kobryń Andrzej
MULTI-CRITERIA COMPARATIVE EVALUATION OF MANAGEMENT PROCESSES USING PROTERRA METHOD…… 201
Реслер М.В.
ОСОБЛИВОСТІ ОСВІТИ ДЛЯ ДОРОСЛИХ У ПЕНСІЙНОМУ ВІЦІ…….. 202
Varani Nicoletta
POPULATION AGING: FRAMEWORKS, RESULTS AND STUDIES…… 204
Spulber Diana
THIRD AGE EDUCATION: FROM CHALLENGES TO OPPORTUNITY…….. 205
Степанюк О.М.
НАПРЯМИ СТРАТЕГІЧНОГО РОЗВИТКУ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У ВДОСКОНАЛЕННІ РОБОТИ З ЛЮДЬМИ ПОВАЖНОГО ВІКУ…….. 206
Толуб'як В.С.
РОЗВИТОК УНІВЕРСИТЕТІВ ТРЕТЬОГО ВІКУ В КОНТЕКСТІ АДМІНІСТРАТИВНОЇ РЕФОРМИ В УКРАЇНІ…….. 208
Халецька А.А.
ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК УНІВЕРСИТЕТІВ ТРЕТЬОГО ВІКУ НА ЗАСАДАХ ЕКОСИСТЕМНОГО ПІДХОДУ…….. 210
Халецький А.В.
УНІВЕРСИТЕТИ ТРЕТЬОГО ВІКУ: ОСОБЛИВОСТІ ВОЛОНТЕРСЬКОЇ РОБОТИ…… 213
Wierzbicka Katarzyna
DEVELOPMENT OF RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITIES IN SELECTED EUROPEAN COUNTRIES…….. 215
Оліщук О.Г., Червінська Я.С.
ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В УНІВЕРСИТЕТАХ «ТРЕТЬОГО ВІКУ» В УКРАЇНІ…… 216

СЕКЦІЯ 6. ІНФОРМАЦІЙНІ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ТА МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ
SECTION 6. INFORMATION SYSTEMS OF MONITORING AND MODELING OF MANAGEMENT PROCESSES

Литвин Н.А.
РОЛЬ ДЕРЖАВИ У РЕГУЛЮВАННІ ПРОЦЕСІВ РОЗВИТКУ СФЕРИ ІНФОРМАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА…… 219

Філіппова Л.Л.
УПРАВЛІННЯ МОЖЛИВОСТЯМИ ХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ……..... 215
Авраменко А. В., Кравчук Н. Р.
ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВА ЗА РАХУНОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ…….. 224
Філіппова Л.Л., Бестюк А.М.
МОНІТОРИНГ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ…… 226
Волтарніст М.О.
ПРОГРАМНІ ЗАСОБИ ДЛЯ МОДЕЛЮВАННЯ ПРОЦЕСІВ УПРАВЛІННЯ…….. 228
Гнатюк С. С.
МОДЕЛІ, МЕТОДИ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ МОНІТОРИНГУ В ЕКОНОМІЦІ…….. 231
Гордієнко Т. В.
ЗАХИСТ ІНФОРМАЦІЇ В СИСТЕМАХ ЕЛЕКТРОННОГО ДОКУМЕНТООБІГУ…….. 233
Ігнатенко О.О.,
АВТОМАТИЗАЦІЯ ДОКУМЕНТООБІГУ…… 236
Філіппова Л.Л., Кузьмич С.О.
ЕЛЕКТРОННИЙ ДОКУМЕНТООБІГ ЯК ШЛЯХ МОДЕРНІЗАЦІЇ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ…….. 239
Філіппова Л.Л., Ласкін М. С.
АКТУАЛЬНІСТЬ МОДЕЛЮВАННЯ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ…….. 242

5. Іщук С.О. Моделювання динаміки вартості основного капіталу виробничих підприємств / С. О. Іщук // Економіка і прогнозування. - 2015. - № 1. - С. 131-139

Мельник О.В.,
к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту
Університет державної фіскальної служби України
м. Ірпінь, Україна

ДО ПИТАННЯ ТРАКТУВАННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ СУТНОСТІ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА

Економічна категорія «власний капітал» значно поширена в системі фінансового менеджменту підприємства. Управління формуванням та використанням власного капіталу підприємства безпосередньо впливають на забезпечення добробуту його власників. Власний капітал є головним вимірювачем ринкової вартості підприємства. Його величина впливає на інвестиційну привабливість підприємства.

Роль показника «власний капітал» для підтримання нормального фінансового стану підприємства настільки значуща, що він отримав законодавче підтвердження в Цивільному кодексі України, зокрема в частині вимог щодо співвідношення статутного капіталу та чистих активів товариств з обмеженою відповідальністю. Так, пунктом 4 статті 144 Цивільного кодексу України встановлена залежність розміру статутного капіталу від вартості чистих активів товариства з обмеженою відповідальністю: «якщо після закінчення другого чи кожного наступного фінансового року вартість чистих активів товариства з обмеженою відповідальністю виявиться меншою від статутного капіталу, товариство зобов'язане оголосити про зменшення свого статутного капіталу і зареєструвати відповідні зміни до статуту в установленому порядку, якщо учасники не прийняли рішення про внесення додаткових вкладів. Якщо вартість чистих активів товариства стає меншою від визначеного законом мінімального розміру статутного капіталу, товариство підлягає ліквідації». Пунктом 3 статті 155 Цивільного кодексу України встановлена необхідність порівняння чистих активів та статутного капіталу підприємства [1]. Перевищення величини статутного капіталу над величиною власного тягне за собою згідно вказаних норм негативні наслідки для підприємства. Ця проблема на сьогодні до кінця не вирішена і вимагає подальших досліджень.

Аналіз різних думок авторів щодо поняття власного капіталу підприємства свідчить, що сучасна теорія і практика фінансового менеджменту не має його загальноприйнятого визначення. З позиції сучасного бухгалтерського обліку економічна категорія «власний капітал» також досить складно інтерпретується. Власний капітал відповідно до пункту 3 розділу I Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затвердженого Наказом Міністерства фінансів України від 7 лютого 2013 р. N 73, становить частину в активах підприємства, яка залишається після вирахування його зобов'язань [2].

Жолнер І.В. у навчальному посібнику «Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами» зазначає, що власний капітал представляє собою частину активів, що належать власникам, і розраховується як різниця між активами і зобов'язаннями. Власний капітал підприємства теж визначається, як його чисті активи [3, с. 286].

У діючих Міжнародних стандартах немає такого окремого стандарту, який був би присвячений визнанню та відображенню у фінансовій звітності власного капіталу та його елементів. Ці питання наведені у Концептуальній основі фінансової звітності (Концептуальна основа фінансової звітності не є міжнародним стандартом фінансової звітності) [4], Міжнародному стандарті фінансової звітності 7 (МСФЗ 7) «Фінансові інструменти: розкриття інформації» [5] та інших документах.

Бланк І.О., визначаючи цю економічну категорію з позиції фінансового менеджменту, під власним капіталом розуміє загальну суму засобів, які належать підприємству на правах власності та використовуються ним для формування активів [6, с. 504].

Власний капітал підприємства включає зареєстрований (пайовий) капітал, капітал у дооцінках, додатковий капітал, резервний капітал, нерозподілений прибуток (непокритий збиток), неоплачений капітал, вилучений капітал. Сума перелічених елементів власного капіталу складає його величину.

Таким чином, визначення власного капіталу підприємства має особливості як з фінансового, так і з правового погляду, що вимагають їх врахування в процесі управління.

Список використаних джерел

1. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV (Редакція станом на 06.01.2018) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/435-15

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» (Редакція станом на 14.03.2017)

[Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13

3. Жолнер І.В. Фінансовий облік за міжнародними та національними стандартами / І.В. Жолнер — К.: Центр учбової літератури, 2012. — 368 с.

4. Концептуальна основа фінансової звітності (Прийняття від 01.09.2010) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_009

5. Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 (МСФЗ 7). Фінансові інструменти: розкриття інформації (Редакція від 01.01.2012) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/929_007

6. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента: в 2 т. / И.А. Бланк. – К.: Ника-центр, Эльга, 2004. – Т. 1. – 624 с.

Побоча К.П.,
к.е.н., доцент, доцент кафедри фінансових ринків
Федорова І.О.,
асистент кафедри менеджменту
Університет державної фіскальної служби України
м. Ірпінь, Україна

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ЗАЛУЧЕННЯ ПОЗИКОВОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВАМИ УКРАЇНИ В УМОВАХ НЕСТАБІЛЬНОСТІ

Кризові процеси, які відбувались в політичній, соціальній, економічній, фінансовій сферах України за останнє десятиріччя, переконливо доводять необхідність пошуку та запровадження ефективних антикризових заходів, що спрямовуватимуться на зведення до мінімуму негативних наслідків та забезпечення сприятливих умов економічного зростання. Вітчизняні підприємства для розвитку та розширення своїх потужностей потребують фінансових вливань у вигляді інвестицій чи позикового капіталу. Однак, в умовах кризових потрясінь, їх залучення супроводжується надмірними ризиками і значними складнощами.

Проблемними аспектами залучення позикового капіталу вітчизняними підприємствами в сучасних умовах є:

- низький рівень їх рентабельності і платоспроможності;
- високий рівень тінізації, корупції та офшоризації;
- надмірно високі ставки за кредитами, що робить їх обтяжливими для малого і середнього бізнесу;